

Postscripta. The Voice of Pope Emeritus Benedict XVI on Current Challenges for Theology and the Church,

WROCŁAW 2022, PAPIESKI WYDZIAŁ TEOLOGICZNY

Papież Benedykt XVI po zrzeczeniu się urzędu papieskiego znalazł się w bardzo osobliwej sytuacji. Z jednej strony jego życie było naznaczone bogactwem przemyśleń teologicznych, dotyczących zwłaszcza sytuacji Kościoła w świecie współczesnym, czego wyraz znajdujemy w jego pismach i nauczaniu z czasu pełnienia posługi papieskiej, ale z drugiej strony nie wypadało mu wypowiadać się zbyt dużo w kwestiach aktualnych, aby nie wywoływać wrażenia istnienia w Kościele dwóch typów nauczania, skoro mamy „dwóch” papieży, nawet jeśli jeden jest „tylko” seniorem. Były jednak momenty, w których papież senior zabrał głos i uczynił to w sposób, który wyraźnie płynie z jego wszechstronnego doświadczenia, a tym samym, mimo zwięzłości, odznacza się szczególną wnikliwością i jest nadal uważnie słuchany przez wiernych i przez teologów. To wszystko dzieje się na naszych oczach, w związku z czym możemy na pewno powiedzieć, że żyjemy w czasach bardzo atrakcyjnych teologicznie.

Dobrze się stało, że właśnie ten, jak najbardziej szczególnie, głos papieża seniora stał się przedmiotem wielowątkowego namysłu teologicznego, urastając do miary niemałej książki. Chociaż można zadawać pytania co do natury doktrynalnej wypowiedzi papieża, który przestał pełnić swój urząd, to jednak nie ma wątpliwości, że ich ranga jest na pewno duża, o czym wielokrotnie mogliśmy się przekonać w ostatnich latach. Znajduje to odzwierciedlenie w zaproponowanych opracowaniach, starszych i młodszych autorów, a ich namysł jest także jak najbardziej solidny i godny słuchania. Zabrakło mi w lekturze nadesłanych materiałów opracowania o tym, jaką rangę doktrynalno-teologiczną nadać wypowiedziom papieża emeryta, gdyż na pewno nie mamy tutaj do czynienia tylko z „jakąś” refleksją sapiencjalną. Byłoby to ciekawe zagadnienie do dalszego namysłu.

Biorąc pod uwagę całość zebranych materiałów w *Postscripta...*, rekomenduję ich publikację oraz odpowiednie rozpropagowanie w środowisku teologicznym.

Ks. Janusz Królikowski